Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII — Reus Dimecres 8 de Desembre de 1897 — Núm. 3.438

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . Ptas.
En provincias trimestre . . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . . » 7
Anúncis, á preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

CEPS AMERICANS — HORT DE PAU ABELLÓ *tocant á la carretera de Tarragona*

Arrelats molt superiors.--Preus ventatjosos.--Autenticitat garantida

Per tractar en lo mateix hort ó carrer primer del Roser n.° 4.

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona D. J. MIRÓ accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pís primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demés días en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Tos Desapareix rápidament usant lo **Tos**

XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. Oberta tota la nit. **Tos**

Vinyas Americanas
DE
Marcial Ombrás (Propietari)
Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantisada.—Cinch milions d' estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

Sobre autonomía

La paraula autonomía, etimológicament, vol dir tant com regla ó norma de sí meteix, y aplicada als pobles, no pot significar altra cosa que dret ó facultat de gobernarse ó darse lleys á sí mateixos. Propiament, donchs, es autónomo un poble que 's goberna sense subgecció á un altre poble. En aquest sentit propi, eran autónomos Catalunya y altres pobles de la Península Ibérica, y en aquest sentit los catalanistas reclamém lo regoneixement dels drets que, com á poble, pertanyen á Catalunya.

Aquesta autonomía, propiament dita, no es imcompatible ab la unió de diferents pobles autónomos pera constituhir un sol Estat; puig que 'ls pobles, ab mira á son major bé, poden unirse pera organisar un Estat, donant á qui 'l representi las facultats indispensables pera realisar aquell fí, ó millor dit, desprenentse en son favor de las facultats que creguin que l' Estat necessita pera cumplir ab la missió que li encomanin. En aquest cás, dit s' está que 'ls pobles se guardarán bé d' armar al Estat de cap facultat que puga perjudicar la part d' autonomía de que no s' han després, y de donarli cap forsa pera que puga abusar de las facultats que li atribuheixin. Y aquest es l' Estat Espanyol al quin volen pertanyer y quina organisació reclaman los catalanistas.

Tot lo que no es aixó, no es verdadera autonomía; será descentralisació, ó qualsevol altra cosa que puga designarse ab una paraula més propia; obehirá sempre al principi de lá existencia d' una entitat, d' un poder propiament autónomos, als quins lo poble descentralisat, ó lo que sía, se trobará en grau d' inferioritat y més y menos subgecte.

Aquestas reflexions se 'ns han ocorregut al llegir los R. D. per los quins, se diu, que s' ha concedit á Cuba y á Puerto Rico la autonomía. De ells resulta, que Cuba y Puerto Rico tindrán á Espanya per *metrópoli*, no que en endevant formin part com á entitats ó pobles autónomos del Estat Espanyol. Aixís es que cap facultat se 'ls regoneix en lo que respecta a la Constitució del Estst, lo mes essencial per un poble; ni cap intervenció ni participació se 'ls dona en la forsa pública, lo que més pot afectar la seva existencia y garantisar l' efectivitat de sos drets. . . . . .

Pero, si no es autonomía ¿en qué consisteixen las concessions fetas á Cuba y á Puerto Rico? En un régimen especial, amplement descentralisador, otorgat per la Metrópoli, en lo referent als rams d'Hisenda, Foment, y part de Governació y Justicia; en una Carta constitucional otorgada ó *Estatut*, com l' anomenan bé los R. D.; en una especie de *Fur*, com n' hagueren dit antigament. Lo que hi ha aquí es la confusió d' una descentralisació, molt radical en certs punts, ab lo que propiament significa la autonomía: facultat de darse lleys á sí mateixos, no facultat de dárselas en assumptos limitats y concrets y per beneplácit d' una entitat, d' un poder de grau superior.

No 'ns espliquém, per consegüent, l' escándol que han mogut, ni 'ls escarafalls que fan certs politichs á propósit d' aquestos decrets, ni de l' autonomía, que diuhen preludi de la separació, concedida á las islas de Cuba y de Puerto Rico. No hi ha motiu pera tant; ni en los Decrets s' efecta per res á la integritat de la Patria, ni tant siquiera á la unitat nacional, tal com los nostres unitaristas la volen y la enteuen. La veritat es que en lo fondo de tota aquesta fressa no hi ha res més absolutament que móvils é interessos de partit, donchs no es serio que 'ls que 's diuhen partidaris de la més ample descentralisació y fins de la autonomía de las colonias, com los nostres republicans unitaris, maldigan del Govern perque al seu entendre han implantat á las Antillas los principis que sostenen forman lo credo del seu partit; ni ho es que 'ls que 's diuhen partidaris de totas las llibertats regionals y de la restauració dels furs y drets propis de totas las antigas nacionalitats espanyolas, com los carlins, protestin y tractin de soliviantar la opinió perque 'l Gobern ha donat á n' aquellas colonias molt menos de lo que la restauració dels furs y llibertats regionals representa.

Y no 'ns vingan, pera disculpar la seva inconsecuencia, ab la rahó de que 'ls tals Decrets son inoportuns, perque estant los cubans aixecats en armes y apretant los Estats Units al nostre Gobern tota concessió en aquestas circunstancias es mostra de debilitat y afecta al honor nacional. Las cosas s' han de dir claras; lo que afecta en tot cas al honor nacional, es lo no haverse donat per convensuts los nostres polítichs unitaristas, tant los que gobernan com los que 'ls hi fan la oposició, de la bondat de la autonomía y de la conveniencia de las concessions fins que s' hi han vist obligats, fins que casi no han pogut resistir més devant de la insurrecció de Cuba y dels concells de Goberns extrangers. Si la autonomía, si la descentralisació es per sí mateixa justa y bona, just y equitatiu es concedirla en qualsevol temps, y además de just y equitatiu es convenient donarla quan ab ella s'espera un resultat beneficiós com es la més próxima terminació de la guerra.

Apreciarho aixís es lo que exigeix á tothom lo verdader patriotisme y més á aquells que professan com á principi polítich la bondat de la descentralisació, del regimen foral ó de la autonomía. Los qui no professan aquestos principis tampoch tenen motiu pera cridar, sino al contrari lo tenen pera callar desde 'l moment que las sevas doctrinas, aplicadas fins ara á la gobernació del Estat y de las colonias, no han produhit lo benestar ni la tranquiltat del país, ni han originat entre las colonias y la metrópoli cap corrent d' amor y germanor, y 'n tenen molt més encara quan ha fracassat també lo sistema per ells preconisat de la guerra per la guerra, fracás de que en cap de las maneras se 'n pot culpar al país que 'ls hi ha consentit portar á Cuba doscents mil soldats y gastar molts centenars de milions en detriment de la seva riquesa actual y futura.

Nosaltres, autonomistas per principis y per convicció y que encara que no ho fossem, preferiríam sempre las concessions políticas á la ruina y á la desolació de la patria; nosaltres, que deixant lo fonamental dels Decrets que no 'ns pot satisfer, regoneixém en ells un pas en avant en lo camí de la lliberació dels pobles

oprimits per unitarisme soberch y una centralisació irritant y absurda, que beneficia à molt pochs y perjudica á casi tothom; nosaltres, no podém menos de felicitar al Gobern y á la Reyna Regent, com ho ha fet la «Unió Catalanista», per haver romput, com ho diu molt bé *La Renaixensa*, ab la tradició política fa sigles imperant á Espanya, y fer vots pera que 'l pas donat sía seguit d' altres, conduhents tots á demostrar als diferents pobles que forman l' Estat Espanyol lo respecte y consideració de que son mereixedors.

J. B. y S.

ARTS Y LLETRAS

En Lluís Millet y Pagés

DIRECTOR DEL «ORFEÓ CATALÁ»

¿Qui es En Lluís Millet? Heus aquí una pregunta que avuy dia casi ningú la fá perque 's pot dir que tothom ja 'l coneix per son rellevant mérit ab son estimat «Orfeó Catalá» que, á iniciativa d' ell y l' ajuda de uns quants companys, fundá sis anys enrera. Y durant aquest temps, s' ha travallat pera colocarlo á la altura en que 's trova. Per ell no hi han hagut may impossibles: sempre al peu del canó en l' objecte que 's proposá de fomentar la música catalana, fent patria de passada, ab dificultat se 'n hauría trobat un altre que ab mes fé y ab mes entussiasme y sobre tot, mes desinteressadament, hagués fet lo que 'n Millet pera arribar á conquistarse un lloch d' honor entre 'ls Mestres catalans. Y á fé, donchs, que per tants desvetllaments y per son talent musical no gayre comú, li perteneix ocupar bé un dels primers llochs que no sols la concedeix lo nostre públich, l' *amateur* de la bona música, si que també los grans Mestres, que gens envejosos de la gloria d' altre y que son precisament, los que fan l' art per l' art sense miras egoistas particulars concedeixen al que verament s' ho val, lo mérit que li pertoca. Un d' ells, lo Mestre Pedrell n' ha donat excelents provas ab las felicitacions que tot sovint li envia. Lo Mestre Nicolau igualment s' ha vist á n' En Millet lo qui podia ferli millor costat pera donar á coneixer al públich la importantíssima obra de Wagner, «Parsifal». Lo Mestre Albeniz empenyantse en que s' encarregués de la part de coros en la ópera que s' estrená fa dos anys en lo gran Teatre del Liceo ab lo títol de «Henry Clifford».

Y com si tot aixó no fos prou, ha vingut lo Mestre alemany en Ricart Strauss á Barcelona, Mestre de reconeguda fama europea y al visitar l' Orfeó Catalá que s' estava ensajant pera 'l Concurs de Nissa, tot seguit reconegué un talent superior á n' en Millet ab la sola audició d' unas quantas pessas que al final entussiasmat l' abrassá dihentli: «Vosté y 'ls seus orfeonistas han de venir á Berlín; jo 'ls hi prometo un gran *succés*, jo m' encarregaré de tot lo que sia menester y vinguin, vinguin que aquesta manera de cantar ha d' agradar á l' Alemanya. Entre tant, li ofereixo pera que la executi lo seu Orfeó una composició meva á *setze veus* que li enviaré aixís que arribi á mon país». Millor elogi no podia pas sortir dels llavis d' aquell gran Mestre alemany.

Finalment, son de notar las eloqüents frases que pronunciá l' autor de la pessa á primera vista en lo Concurs internacional d' orfeons derrerament celebrat: «En Millet es lo músich mes notable que ha trepitjat la vila Nissa», y ho comproba la ingenuitat d' aquestas paraulas en que dit autor tot seguit pronunciá son fallo en favor del Orfeó demanant ab insistencia á n' en Millet pera abrassarlo. Tot aixó encare es molt mes significatiu si 's té en compte que l' «Orfeó Catalá» tingué que batres ab altre Orfeó lo «Royal belgá» que 's compón de mes de 140 coristas y compta, ademés de la real protecció, uns trenta anys ó mes d' existencia y sos individuos ensinestrats y gats vells de Concursos passan tots ells per Professors.

Catalunya, y en particular la comarca de la Costa de Llevant ha d' estar joyosa d' aquets enlayrats judicis en favor d' un de sos fills, sentint aquest periódich que no 'ls puga estampar en lletras d' or pera estimul profitós de tots aquells que tant podriam esmersar son saber y valer en honra y gloria de la Pátria catalana.

Molta cosa mes podríam dir d' En Millet com à músich y fins considerantlo sols com á compositor. No hi ha dupte, que per aixó derrer, compta 'l nostre simpátich Millet ab condicions y facultats del tot envejables. No son moltas ni grans las obras que ha compost, pero n' hi ha prou ab una mostra pera reconeixer son talent y sa inspiració musical quan traslada desde son privilegiat magí las notas al pentágrama. Sas «Catalanescas» que fa anys doná á coneixer, lo públich inteligent las aculli pera sentirhi com s' hi sent la flayre de la terra. Son «Cant de la Senyera,» himne viril y tendre à la vegada que produheix una verdadera ovació cada vegada que 'l canta l' Orfeó. Son «Coral» á boca tancada, qu' es un devasall d' harmónicas notas com produhidas pel teclat d' una ben afinada orga. Sa «Jovenívola», inspiradíssim cant de joventut que melangiosament recorda los goigs y planys de la edat mes ditjosa. Y finalment, sa «Cansó montanyenca,» premiada en lo Certamen d' Olot, qu' es com una de las floretas de delicat y suau olor que d' alló mes hi escau en lo ramell de composicions que ha produit.

Llástima que li manqui temps á n' en Millet pera dedicarse á la composició. Ben segur que plauría á tothom que aixó pogués fer; mes, en aquest mon no 's pot ser per tot. De día te d' acudir á sos debers cumplint ab las moltas llisons compromesas y entre ellas las de la Escola Municipal de Música, plassa que li fou conferida en virtut de públich concurs; las horas que li quedan lliures y á la nit, fins á las 12, lo veureu sempre en son Orfeó, essent lo primer en donar exemple de puntualitat y bon ordre, aixís es, que no se li poden fer cárrechs y una cosa ó altra com es natural, n' ha de valguer de menos. Mes, no desconfiem, que donat son carácter trevallador per excelencia, no tardarem molt en saborejar un aplech de cansons populars armonisadas per ell, que no desdirán de las meritíssimas que li coneixem ab lo títol de «Lo Pastoret,» l' ubriagador «Cant dels aucells» y altras.

Compta avuy En Lluis Millet uns trenta anys, trovantse, donchs, en la plenitut de sas forsas. Es modest en extrem y desconfiat sempre del éxit de son trevall, de manera que moltas vegadas necessita la empenta de sos admiradors pera escometrer la empresa mes fácil y senzilla; mes un cop decidit, es valent com ell sol y grat sía á Deu, sempre n' ha sortit en bé. Es franch y amable de carácter, poch amich de paraulas en vá y entussiasta catalanista com lo qui mes. De temperament expansiu quan se presenta l' ocasió, confraternisa ab sos deixebles y amichs, sabent en cambi imposarse y ferse respectar quan es necessari, y 's compren aixó per lo molt que val y representa. D' arreladas conviccions católicas no cal dir que ho es; puig que l' hem vist sempre amant del lema de «Deu y Patria» y com pera tributar á lo primer son valiment per medi de la música coral, no li ha sigut gens costós d' empendre la creuhada que ha emprés contra la música sarsuelera en las Iglesias, donant á coneixer la verament sacra poch menys que oblidada dels grans Mestres clássichs Victoria y Palestrina y altres dels que n' es fervent admirador.

En resúm, perqué fora un may acabar tot quant podríam dir d' En Millet. Catalunya pot honrarse de comptarlo entre sos fills il-lustres; sa familia pot enorgullirse de son Lluis, la pintoresca vila del Masnou d' haverlo vist naixer y l' autor d' aquesta mal ressenyada biografía ab la satisfaccio que li ha capigut d' estamparla en aquest humil periódich per lo que 'n demana perdó si no ho ha fet com se mereix lo biografiat.

Francisco Flos y Calcat.

SECCIO LITERARIA

Avans y ara

Quan jo l' amor te feya,
Moltíssim m' agradavas,
Per tímida y modesta;
Y arreu te presentavas
Senzilla y prou honesta,
Ben cegament me creya
Que à mí tant sols volías,
Segons ton llavi deya;
Que als altres aborrías,
Que ó bé serías meva,
O de ningú serías.

. . . .

Te trobo cambiada;
A la modestia aquella,
Que 't feya se' estimada,
Y ab la qu' eras tant bella,
L' orgull ha suplantada.
Avuy ets vanitosa,
Ja 'ls homes no aborreixes
Com ans asseguravas,
Y 't creus dominá 'l mon;
No ets meva com juravas,
En cambi... ets de tothom.

J. PORTALS y PRESAS.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS
del dia 7 de Desembre de 1897
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSERV. particular
9 m. 3 t.	757 759	73 70	0'0	4'2	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m. 3 t.	Sol. . . 25 Sombra 14	3	8 13	O. O.	Cumul	0'3 0'4

L' enterro del quí en vida fou un bon amich y company nostre, En Lleó Simó y Elias, que 's verifica ahir á las nou del matí, resultá talment una verdadera manifestació de dol, que sos nombrosos amichs tributaren al difunt; á la seva distinguida familia y á la de nostre estimat amich l' Advocat don Ramón Vidiella y Balart, fill polítich d' aquella.

A l' hora indicada en las esquelas mortuorias repartidas, s' aplegaren en los voltants de la casa que habita la familia Simó, una munió de personas desitjosas de pagar l' últim tribut al infortunat jove, mort en la plenitut de la seva vida y d'acompanyar sas sagradas despullas á la porta del Roser, lloch indicat pera donar lo pésam als caps de dol, sens perjudici de que aquells á qui 'ls hi lligava llassos d' íntima amistat ab lo difunt, poguessin acompanyarlo en cotxe fins dins de la mateixa Necrópolis.

Posada la fúnebre comitiva en camí, obría 'l pás lo clero ab creu alta, seguint á aquest un bon número de xiquets de Casa la Caritat ab atxas, lo cotxe mortuori que conduhía lo blanch y rich ataut que tancava 'ls inanimats restos del difunt, demunt lo qual, y en lo capsal, s' hi veya una hermosa corona de flors naturals de la que penjaven dos també hermosas cintas, unidas per un llàs, en la inscripció següent: «A León Simó y Elías, su familia». A cada costat del cotxe hi anavan portant també atxas, varis dels amichs mes íntims del mort.

Darrera 'l cotxe dels morts seguían nou xiquets repartits de tres en tres, ostentant cada grupo una preciosa corona de flors artificials de las que hi penjavan dos preciosas cintas unidas per un llás, portant cada una d' ellas las inscripcions següents: «A León Simó, La Peña»; «A León Simó, la familia S. Amorós»; y «A León Simó y Elías, Varios amigos».

Venía després dos caps-de-dol, presidit lo principal per nostre bon amich D. Ramón Vidiella y Balart y 'l segon per lo Sr. Rvent. Prior de la iglesia Parroquial de la Providencia y finalment una llarga comitiva d' amichs y coneguts, qual número 's feya ascendir á mes de mil y en la que hi tenían representació honrosa totas las classes socials de nostra ciutat.

Acabat l' enterro, en la Iglesia Parroquial de la Provindencia s' hi celebraren uns solemnes funerals pera l' etern descans de l' ánima del mort, essent la última missa cantada.

La única nau de que 's compón aquesta Iglesia aixís com los passos laterals, se trobavan pleus de gom á gom per escullida concurrencia en la que hi sobressurtían en número las senyoras, essent molts los homes y joves que per insuficiencia de lloch no pogueren entrar al Temple del Senyor, fins que s' aná desallotjant al donar lo pésam als caps-de-dol.

Tant l' una com l' altra manifestació de dol, que 'ls amichs y coneguts tributaren á las familias Simó y Vidiella, ab motiu d'aquets per demés tristos actes, posant de relleu la part directa que en sa pena prenían, podrían esser un lenitiu que de moment calmés en part lo dolor d' aquellas atribuladas familias, si realment hi capigués en lo cor d' amorosida mare, de pare carinyós y de germans que s' idolatran, altre sentiment de consol que 'l que proporciona lo del afecte reconcentrát en lo sér estimat que 's pert per sempre més.

No obstant, y apesar de créureho aixís, nosaltres, al testimoniárloshi lo greu dolor que per la pérdua irreparable que experimentan sentím, los hi ratifiquém nostre més sentit pésam, y desitjaríam que trobessin consol en aquestas ratllas y en las avans citadas manifestacions de dol.

Hem tingut lo gust de saludar á nostre amich en Joseph Portals y Presas, distingit redactor de «La Costa de Llevant», ilustrat periódich catalanista.

Síali agradosa la estada es nostra ciutat.

Avans d' ahir á la nit, en una casa del Camí de Salou, morí de repent una dona ja d' alguna edat. Segons rumors, sembla que dita mort está envolcallada

en algun misteri, puig hem sentit suposar que 's tracta d' un suicidi per enverenament.

Los metges ho deurán posar en clar si 's practica la autopsia.

—

En lo vapor «Mateo Bruzo» propietat de la companyía italiana «La Veloce» han sortit 115 caixas de Baldosas incrustadas al foch per pahiments, pera Montevideo.

Ditas baldosas son del conegut fabricant amich y colaborador nostre D. Isidro Llevat; y destinadas á la sucursal que, ja fa temps te establerta á Montevideo, tenint lo despaig en la exposició permanent de materials de construcció de dita capital.

—

Aquesta nit en lo «Círculo Republicano Histórico» tindrá lloch una vetllada literari-musical prenent part la llorejada secció coral «El Eco Republicano» y l' aplaudit tenor de la companyía que actúa en lo Teatro Fortuny D. Nicolau Buvé, finalisant dita vetllada ab un lluhit ball.

—

Copiém del «Diario de Tortosa»:

«Lo tren exprés d' aquesta matinada procedent de Barcelona, ha enganxat en lo punt conegut per lo «Pas nivell» à un home, tallantli 'ls dos peus.

Lo desgraciat s' anomena Joaquím Cardona Sancho, es vehí de Roguetas y fou trasladat al Hospital, ahont ha mort aquest matí á las nou.

R. I. P.»

—

En lo teatre de la «Juventud Reusense» tindrá lloch la tercera representació del drama català «La monja enterrada en vida», acabantse la vetllada ab un ball societat.

—

Aquesta nit tindrá lloch en los salons de la concorreguda Societat «El Alba» un lluhit ball, amenisat per la brillant banda «Juventud Reusense».

—

Per la part que 'ns toca, retallèm la següent noticia de nostre company «L' Olotí»:

«La provincia de Girona, especialment la capital, están d' enhorabona.

Per fi ha vingut lo tant suspirat rellevo del administrador de correus d' aquella ciutat.

Desempenyará dit cárrech D. Artur de Salinas Mediavilla, havent sigut destinat á Tarragona 'l senyor Ruiz.

Ab tal motiu nos felicitém, com ho fem á las demés poblacions de la provincia, per havernos tret de sobre una plaga que de tants anys nos pesava».

—

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 1219'72.

Crónica teatral

Ahir á la nit debutá en lo Teatro Fortuny lo barítono Sr. Capsir qui ha vingut á substituhir al Sr. Martinez.

L' obra escullida per lo nou artista, fou «La Guerra Santa» conseguint en son important paper de *Miguel* bastants aplausos.

Dit artista fou ben rebut de nostre públich y no hi ha dupte que aquest ha sortit beneficiat ab lo camvi.

***

La empresa del Teatre Fortuny nos anuncia que 'l cèlebre *Onofróff* nos donará dos únicas sessions dels seus experiments en las nits del dijous y divendres próxim.

Es d' agrahirli que ab lo mateix preu nos serveixi un número mes d' espectacle, que ben bé se 'l podía estalviar, donchs nosaltres seguím creyent que nostre públich afavoreix lo teatre mes per vocació que per diversió.

***

Lo nou *remitit* que publica en sa edició d' ahir *La Autonomia*, referent à la cuestió teatral, ha fet que en lo present número no publiquém la «Crónica» que prometíam en l' anterior.

Quan cada qual s' hagi despatxat á son gust y hagi dit la seva, allavors cercarém en los plechs de la nostra memoria las pocas notas que hi tením apuntadas, desde que oviravam que algún dia nos podían esser d' utilitat.

Per avuy, donchs, paciencia y resignació.

F. C. E.

Remitit

Sr. Director de Lo SOMATENT.

Molt Sr. meu: ab aquesta fetxa dirigeixo lo següent remitit á *El Liberal de Reus*, en contesta à un article agressiu que contra mí publicá, comentant mon article «La Música en l' Edat Mitja», que vegé la llum en lo diari de sa digne direcció.

Donantli las gracias anticipadas pera sa inserció, me repeteixo de V. amich y segur servidor q. b. s. m.

Jascinto Vergés.

Sr. Dr. de *El Liberal de Reus.*

Molt senyor meu: en lo número corresponent al divendres próxim passat del seu ilustrat diari, he llegit un article en lo qual se crítica sense cap fonament ni rahó un article meu sobre «La Música en la Edat Mitja» publicat en Lo SOMATENT d'aquesta ciutat. No 'm vull pendre la molestia de donar importancia á tal article, que no se la mereix. Unicament faré constar que son autor no reuneix cap condició pera criticar los treballs agens, puig que no sab escriure ni coneix la historia de la música. Lo meu treball es un treball de vulgarisació de dita historia y á la historia vaig anar à extreuren los datos, ya que yo no me 'ls heig pas d'inventar.

En fi, senyor Director, moltas mes cosas tindría que dir al autor del aludit article, pero yo no discuteixo ab anónims. Si l' autor d' aquell escrit está convensut de la veritat de quan ha escrit contra mí, que dongui 'l nom y discutirém en la forma y manera que vulga sobre música, segur com estich de que està molt per baix de la meva humil personalitat, que ab tan de desacert ha volgut criticar. Es tot quan tinch que dirli.

Donantli las gracias anticipadas per la inserció d' aquestas ratllas, me ofereixo de vosté sempre atent s. s. y amich q. b. s. m.

Jascinto Vergès.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

dels dias 4, 5 y 6 de Desembre de 1897

Naixements

María Olivé Gavaldá, de Ramón y Maria.—Joseph Franceseh Portal, de Miquel y Josepha.

Matrimonis

Primitiu Roca Lloret, ab Dolors Miró Carbonell.—Joan Marcó Gomis, ab Dolors Sugrañes Gasol.—Salvador Mas Vilaseca, ab Victoria Figuerola Aulesti.—Domingo Guansé Ballester, ab Leonor Pelegrí Baget.—Isaach Prunera Mestres, ab Maria Callao Pamcello.—Anton Sincalbares Constantí, ab María Marsillach Abad.

Detuncions

Cayetana Oliva Berga, 77 anys, Monterols, 32.—Joan Guinjoan Durán, 73 anys, Camí de Valls, 29.—Maria Pascual Parra, 46 anys, Hospital civil.—Manuela Fandos Ballesteros, 78 anys, id.—Maria Martorell Varrás, 83 anys, S. Serapi, 10.—Lleò Simó Elías, 24 anys, S. Elías.—Llorens Prats Tomás, 39 anys, Manicomi.—Pere Bermusell Monguillot, 2 anys, Sta. Elena, 3.—Miquel Borrás Fontanilles, 7 mesos, Barreras, 2.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—La Inmaculada Concepció.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Segueix á las sis de la tarde la Novena de la Puríssima Concepció. Avuy á las vuyt del matí se celebrará la Comunió general y á las sis de la tarde se cantará 'l Trissagi Marià ab orquesta, seguirá la Novena y 'l sermó que estarà á cárrech, aixís com la plática preparatoria, del Rvnt. P. Salvador, Prior dels Carmelitas Descalsos y s' acabará ab lo «Besamans» de la Verge.

Iglesia de las Religiosas Carmelitas Descalsas

Avuy, dia de la Inmaculada Concepció de María Santíssima, las Religiosas Carmelitas honrarán á sa excelsa Mare ab los cults següents: A las deu del matí se posará de manifest á S. D. M. y 's cantará ofici solemne ab sermó, que predicarà lo molt distingit orador Rvnt. P. Salvador de la M. de Deu, Carmelita. A dos cuarts de 6 de la tarde 's cantará algun motet à la Verge, la Salve y s' acabará ab la reserva à S. D. M.

Santuari de Ntra. Sra. de Misericòrdia

Avuy dimecres, festa de la Puríssima Concepció, á dos cuarts de 4 de la tarde, las devotas associadas dedican á sa excelsa Patrona un Rosari á tota orquesta y ab explicació dels Misteris á cárrech del Rvnt. D. Joan Llauradó.

Caritat Cristiana

Aquesta Associació celebrará la festa de la Inmaculada Concepció de María ab una Missa de Comunió reglamentaria, que tindrá lloch avuy á las vuyt del matí en la Parroquial Iglesia de la Puríssima Sanch, estant la plática preparatoria á cárrech del Rvnt. Cura Párroco D. Joan Batalla. La Associació té 'l gust de invitar á tots los seus socis y al públich católich en general, esperant la major assistencia á tan piadós acte.

Sant de demá.—Santa Leocadia.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'50	Filipinas	'
Exterior	80'65	Aduanas	96'50
Amortisable	78'50	Cubas 1886	94'50
Fransas	19 70	Cubas 1890	78'50
Norts	23'30	Obs. 6 0[0 Fransa	97'25
Exterior París	60'87	Obs. 3 0[0 »	52'50
París	32'90	Londres	33'50

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

—

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauradó Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	á 90 dias fetxa.	33'10 diner.	
»	á 8 » vista.	'	
París	à 8 » »	32'	»
Marsella	á 8 » »	'	

VALORS LOCALS	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS	0[0	0[0	0[0
Gas Reusense		850	•
Industrial Harinera			•
Banch de Reus	515	520	
Manufacturera de Algodon	70	100	•
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		150	
Societat Hidrofórica	70	450	

—

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64 50	Fransas	19'70
Exterior	80 62	Cubas vellas	95'49
Colonial	92'60	Cubas novas	78'50
Norts	23'50	Aduanas	96 37
Obligacions Almansas	83'2	Obligs. 3 0[0 Fransas	53'50
		Filipinas	95'12

PARIS

Exterior	60'24	Norts	'

GIROS

París	32'90	Lóndres	33'50

ANUNCIS PARTICULARS

Talonaris

pera la Rifa de Nadal

—

Se venen en la Imprempta d' aquest Diari.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyía d' ópera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funcions pera avuy.—Tarde: La ópera espanyola en 3 actes, «Marina».—A dos cuarts de 4.

Nit: 8.ª del segon abono.—La celebráda sarsuela en 4 actes, del mestre Gaztambide, titulada «Los Madgyares».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS.

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).
12'11 t. mercancías, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m.(per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8 30 m.—9'47 m —2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

[a Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyde á Reus

5'50 m.—3'50 t

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS.

De Tarragona,	8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8'30 m.
De id. directe	10'30 t.
De id. id. —	1'30 t
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda)	7'30 t.
De Madrid y Zaragoza	2'30 n.
De Lleyda y Huesca	7'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

—

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donaá sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibrería Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10	rals.
«Quadros», per Emili Vilanova,	2	"
«La Dida», per Joseph Feliu y Codina,	2	"
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern.	2	"
«Costums típicas», per id.	2	"
«Alcover», monografía, per id.	4	"
«Poesías», per Manel Marinel-lo,	2	"
«Oda á Barcelona», per Jascinto Verdaguer,	4	"
«Lo Pí de las tres brancas», per id.	2	"
«L' Aglenya», per Ramon Masifern.	4	"
«Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents,	12	"
«La Fada», per id.	4	"
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2	"
«Anant pel mon», per Santiago Russinyol,	16	"
«Les Cróniques catalanes», per Gabriel Turell,	12	"
«Obres catalanes», per Joseph Ixart,	20	"
«Poesías», de Joan Maragall,	8	"
«Alades», per Emili Guanyabens,	8	"
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias	8	"
«Montalba», per Bosch de la Trinxería,	12	"
«Quan jo era noy», per A. de Riquer,	20	"
«Música vella», per E. Doria y Bonaplata,	12	"
«Figura y paisatge», per Narcís Oller,	12	"
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Massaveu,	12	"
«Espectres», per Enrich Ibsen,	8	"

Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.

«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:

«Sant Ramón»,	2	rals.
«Plany»,	2	"
«El Maçoudi», per Brunet y Bellet,	4	"

SECCIO CASTELLANA

«España tal cual es». per Valentí Almirall,	4	rals.
«Patria y Región», per Salvador Golpe.	12	"
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer.	2	"

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Además están á la venda diferentas obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjers.